

УДК 677.057.54-52

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ КЕРУВАННЯ ПРЕСОМ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ТЕКСТИЛЬНИХ ВИРОБІВ

Константинов О.А., студент

Київський національний університет технологій та дизайну

Корогод Г.О., кандидат технічних наук, доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: текстиль, PLC, ПЛК, Arduino, мікроконтролер, прес, термопрес, обладнання, керування, датчик, безпека, схема.

Сучасна текстильна промисловість активно застосовує передові технології для виготовлення різноманітних виробів будь-якої складності [1]. Промислові преси в цьому процесі відіграють одну з головних ролей, оскільки від точності виготовлення заготовки певного розміру і форми залежить якість і функціональність кінцевого виробу [2]. Тому, впровадження автоматизованих систем керування пресами є важливим напрямком розвитку технологічних процесів у текстильній промисловості, оскільки вони дозволяють зменшити вплив людського фактора та забезпечити ефективність технологічного процесу. Для виготовлення високоякісної продукції в автоматизованих системах необхідно постійно в режимі реального часу контролювати такі технологічні параметри як тиск, температура, час обробки виробу та інші.

Тому розширення функціональних можливостей системи керування пресом для формування текстильних виробів є доволі актуальним.

Метою роботи є підвищення ефективності систем керування пресами для формування текстильних виробів шляхом застосування засобів швидкого і точного регулювання параметрів роботи обладнання, що використовується на підприємствах малого та середнього бізнесу.

Одним з основних способів підвищення точності, надійності та стабільності системи керування є використання сучасних технологій. Технічним рішенням поставленого питання є застосування програмованих логічних контролерів (PLC) або систем на базі МК-плат (наприклад ТМ Arduino [3] чи інших виробників), які дозволяють реалізувати алгоритм роботи преса з урахуванням параметрів безпеки та вимог техпроцесів. Крім цього, завдяки використанню PLC або систем на базі МК-плат Arduino стає можливим задіяння алгоритмів, що адаптують технологічний процес під різні параметри текстилю (еластичність, товщина, походження за хімічною структурою – бавовна чи синтетичні вироби тощо). Ще однією перевагою подібних систем керування є їх самодостатність та відносна доступність для виробництв, в тому числі малих [4].

Важливим кроком з удосконалення системи керування пресом є використання датчиків зворотного зв'язку (датчики температури, тиску,

позиції пресу тощо). Це дає можливість забезпечити автоматичне коригування параметрів технологічного процесу, сприятиме стабільній роботі та підвищенню точності виготовлення.

На рис. 1 представлена структурна схема управління обладнанням на прикладі преса для термічного перенесення зображення на текстиль з визначенням потоків даних/сигналів управління пресом.

Рисунок 1 – Схема потоків даних/сигналів управління пресом

Логіка роботи системи управління полягає в циклічному виконанні процедур зчитування даних датчиків, порівняння отриманих даних з програмованими константами – параметрами процесів, формування сигналів управління на виконавчі механізми/пристрої і засоби індикації.

Таким чином, застосування відносно простих і поширених елементів управління автоматикою пресів дозволить підвищити якість виготовленої продукції, зменшити вплив людського фактора та забезпечити стабільність технологічного процесу для невеликих товарних партій.

Список використаних джерел

1. Elsevier B.V. Textile Machinery. Woodhead Publishing Limited. 2011. URL: <https://www.sciencedirect.com/topics/engineering/textile-machinery> (дата звернення: 14.04.2026).
2. Miles L. W. C. Textile Printing. URL: <http://182.160.97.198:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/1170/Chapter%201%20-%20Traditional%20methods.pdf> (дата звернення: 14.04.2026).
3. Arduino S.r.l. Arduino® Documentation : веб-сайт. URL: <https://docs.arduino.cc/> (дата звернення: 15.04.2026).
4. SEFA S.A.S. Instruction manual Rotex ONE / LITE / PRO v2. URL: https://media1.sefa.fr/img/cms/MANUELS/EN/EN%20ROTEX%20ONE_LITE_PROV2%20v0719.pdf (дата звернення: 16.04.2026).